

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide
Det norske utenriksdepartementet
utenriksminister@mfa.no

Kopi: post@mfa.no

Oslo, 17. august 2020

Kritisk situasjon for journalister i Hviterussland

I Norsk Journalistlag er vi nå svært bekymret for våre kolleger i Hviterussland. Hvis ikke mediene hadde vært til stede på Majdan-plassen i Ukraina i februar 2014 og fortalte verden fortløpende om det som skjedde, slik at et sjokkert internasjonalt samfunn kunne protestere raskt og tydelig, kunne drapstallene fort blitt langt høyere.

Nå har det oppstått en liknende situasjon i Hviterussland, med demonstrasjoner og protester mot regimet i det som blir kalt Europas siste diktatur. Derfor er det livsviktig at innbyggerne i landet, og resten av verden, blir holdt løpende orientert og oppdatert om det som foregår.

I stedet skjer det motsatte. President Lukasjenkos regime har gjort hva det kan for å hindre at journalistene får gjøre jobben sin. Fra før har yrings- og pressefriheten i landet elendige kår, med sensur, statlig monopol på trykkerier og forbud mot frilansjournalister, blant annet. Men nå er situasjonen desperat – et høyt antall journalister blir angrepet, hindret i jobben sin, fengslet og banket opp.

Samtidig fortsetter protestene mot det udemokratiske presidentvalget i byer over hele Hviterussland, til tross for den svært voldelige responsen fra regimet i forsøk på å stanse alle demonstrasjoner. Nå frykter vi at voldshandlinger og brutale overgrep fra myndighetenes side skal gå upåaktet hen fordi både nasjonale og internasjonale journalister er satt ut av spill eller truet til å holde seg unna.

Derfor ber Norsk Journalistlag om at norske myndigheter så snart som mulig fordømmer angrepene på og arrestasjonene av journalister i Hviterussland, som har pågått i én uke. Når Norge nå har sluttet seg til EUs sanksjoner, oppfordrer vi Utenriksdepartementet til samtidig å kreve at yrings- og pressefriheten – fundamentale i FNs menneskerettserklæring – må respekteres av myndighetene i Hviterussland umiddelbart, at alle arresterte journalister blir løslatt, og at de må få gjøre jobben sin uten å sette seg selv i livsfare.

Vi ber også om at Norge tar opp situasjonen for journalister og media i Hviterussland i relevante fora, som OSSE, FN og Europarådet.

Med vennlig hilsen

Hege Iren Frantzen
Leder,
Norsk Journalistlag

Eva Stabell
Internasjonal rådgiver,
Norsk Journalistlag